

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobcu **M. B.**, bytom H., P., zastúpený JUDr. Dušanom Motúsom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Hviezdoslavova ul. č. 3, proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny** so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, pracovisko v Nitre, Štefánikova ul. č. 88, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo AN/2010/01181/004637 Št z 18. augusta 2010 o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12. apríla 2011, č. k. 13S/60/2010-46, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 12. apríla 2011, č. k. 13S/60/2010-46, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 12. apríla 2011, č. k. 13S/60/2010-46 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 18. augusta 2010 číslo

AN/2010/01181/004637 Št, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, pracoviska Handlová z 30. marca 2010 číslo 2010/01474/03 SVE o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla (ďalej len „peňažný príspevok“).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že pri rozhodovaní a postupe oboch správnych orgánov nedošlo k porušeniu zákona, lebo aj lekárske a komplexné posudky vychádzali zo skutkových zistení zdravotného stavu podľa dokladov predkladaných žalobcom. Z ich záverov vyplýva, že žalobca už nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a z uvedeného dôvodu nie je ani odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, lebo nespĺňa podmienky, stanovené v § 38 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“). Lekárske správy potvrdili podľa jeho názoru dostatočne, že u žalobcu došlo k takým zmenám v zdravotnom stave, ktoré mali vplyv na posúdenie odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom v takom zmysle, že mu bol odňatý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu z 18. augusta 2010 číslo AN/2010/01181/004637 Št zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal o náhradu trov konania. Nesúhlasil so záverom komplexného posudku, podľa ktorého sa jeho zdravotný stav mal zmeniť (zlepšiť) následkom rehabilitácie. Poukázal na skutočnosť, že rehabilitačnú liečbu absolvoval žalobca v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej ešte v roku 2000 a lekárska správa z 28. júna 2000, podľa ktorej sa u neho počas rehabilitácie zlepšila svalová hmota dolných končatín, ako aj fyzická kondícia žalobcu, bola podkladom už pri rozhodnutí o priznaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v roku 2002 a už nie je aktuálna pre posúdenie jeho zdravotného stavu v roku 2010. Súčasne poukázal na zhoršovanie svojho zdravotného stavu a tým, že od roku 2001 bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku a od 29. septembra 2008 je uznaný plne invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon o sociálnom zabezpečení“). Tvrdil, že u neho nedošlo k žiadnej zmene v zdravotnom stave, ktorá by mala vplyv na trvanie odkázanosti.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zotrval na svojom stanovisku k podanej žalobe s tým, že rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté žalobou, bolo vydané v súlade s platnými právnymi predpismi, preto navrhol potvrdiť jeho správnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 v spojení s § 246c a § 250ja OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 65 ods. 5 zákona o peňažných príspevkoch odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa po 31. decembri 2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti.

Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2. zákona o peňažných príspevkoch fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Podľa § 45 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vyplatí sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Zo spisov vyplýva, že žalobca bol od roku 2002 poberateľom peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Žiadosťou z 3. februára 2010 požiadal žalobca o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla.

Podkladom rozhodnutia o peňažnom príspevku je komplexný posudok (§ 55 ods. 6 zákona o peňažných príspevkoch) vypracovaný na účely kompenzácie podľa § 11 ods. 11 citovaného zákona, ktorý musí podľa § 13 ods. 9 zákona o peňažnom príspevku obsahovať záver, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Lekársky posudok vypracúva posudkový lekár, ktorý pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

V prejednávanej veci podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 30. marca 2010 číslo 2010/01474/03 SVE bol komplexný posudok, vyhotovený 17. marca 2010 (ktorému predchádzala lekárska a sociálna posudková činnosť) zo záverov ktorého vyplýva, že žalobca je považovaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 %, ktorá bola určená podľa prílohy č. 3, kapitola XII, časť A, bod 3, písm. b/, zákona č. 447/2008 Z. z. Podľa záverov posudku žalobcovi nevznikajú sociálne dôsledky v oblasti mobility a orientácie, pretože je orientovaný, mobilný s francúzskou barlou, vyžaduje sprievodcu, na základe lekárskeho posudku nevyžaduje individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, pretože nespĺňa podmienky uvedené v § 14 bod. 6, písm. a/, b/, c/ zákona č. 447/2008 Z. z. Z uvedeného dôvodu je žalobca odkázaný na sprievodcu, ale nie je odkázaný na individuálnu prepravu a z toho dôvodu správny orgán prvého stupňa rozhodnutím z 30. marca 2010 odňal žalobcovi peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla s účinnosťou od 1. apríla 2010 a týmto dňom bola jeho výplata zastavená.

O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového orgánu rozhodol žalovaný rozhodnutím napadnutým rozhodnutím z 18. augusta 2010, podkladom ktorého bol komplexný posudok zo 16. augusta 2010, ktorý nenavrhol žalobcovi kompenzácie formou peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a formou peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Žalovaný sa stotožnil so zistením skutkového stavu ako aj s právnym záverom správneho orgánu prvého stupňa s tým, že žalobca je plne orientovaný, netrpí žiadnym zmyslovým postihnutím ani takými obmedzeniami v mobilite, pre ktoré by nebol schopný v sprievode inej fyzickej osoby premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do nich, vystupovať z nich, udržať sa a zvládnuť inú situáciu v nich. Žalobca preto nespĺňa kritérium odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytovať len ťažko zdravotne postihnutej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právny nárok na príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla neexistuje. Ide o fakultatívnu dávku, a preto pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného súd skúmal len to, či žalovaný pred svojím rozhodnutím dostatočne zistil skutočný stav vecí.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodné námietky žalobcu, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s dôvodmi pre ktoré žalobca považoval rozhodnutie žalovaného za nezákonné a nesprávne. V konaní bolo preukázané, že na základe žiadosti žalobcu o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla bol žalovaný povinný posúdiť mieru funkčnej poruchy ako aj sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Z uvedeného dôvodu v súlade s § 11 na základe predloženej zdravotnej dokumentácie bolo vykonané lekárske posúdenie, podľa § 13 sociálne posúdenie a následne podľa § 15 zákona č. 447/2008 Z. z. boli vypracované komplexné posudky (zo 17. marca 2010 a 16. augusta 2010), v ktorých bolo zhodne konštatované, že žalobca je síce osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % (podľa prílohy č. 3. kapitola XII, časť A, bod 3, písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z., a to spondylartritída ankylozujúca – Bechterova choroba ťažká forma V. stupeň), ale peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov mu navrhnutý nebol, lebo nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný ako aj súd prvého stupňa zistili skutkový stav dostatočne. Pokiaľ žalovaný pri ustálení skutkového stavu uvážil, že žalobca netrpí žiadnym zmyslovým postihnutím ani takými obmedzeniami v mobilite, pre ktoré by nebol schopný v sprievode inej fyzickej osoby premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do nich, vystupovať z nich, udržať sa a zvládnuť inú situáciu v nich, táto správna úvaha pri rozhodovaní o nároku na fakultatívnu dávku nevybočila z rámca logického myslenia, medzi a hľadísk zákona.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za zákonné a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 ods. 2 OSP.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu a funkčných porúch má žalobca možnosť kedykoľvek znovu požiadať o príslušnú kompenzáciu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Náhradu trov odvolacieho konania v konaní neúspešnému žalobcovi nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP) a žalovaný žiadnu náhradu trov konania neuplatnil.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská